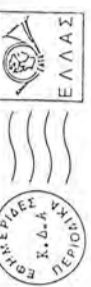

Το πρώτο και δεύτερο βραβείο του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού για το νέο κτίριο του ΤΣΜΕΔΕ, στην Αθήνα, σελ. 7 - 13

Σ. Ξενοπούλος, Ι. Λιάπης, Κεντρικό κατάστημα της Ιονικής Τράπεζας στην Πάτρα, σελ. 14

Αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για το νέο κτίριο του ΤΣΜΕΔΕ

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΤΑΣΕΙΣ

ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ
 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ -311
 ΕΛ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 23
 141 22 Ν ΗΡΑΚΛΕΙΟ
 13/03/96

editorial

σ. σφυροπούλος

Ξεκινώντας μια νέα προσπάθεια μεθόδευσης της ενημέρωσης και της κριτικής αξιολόγησης της αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα, φιλοδοξούμε το A3 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ να αποτελέσει την βάση επικοινωνίας των δημιουργών αρχιτεκτόνων με τα αρχιτεκτονικά δρώμενα.

Η θεματοποιημένη παρουσίαση και ανάλυση των έργων που δημοσιεύουμε, πιστεύουμε ότι θα αποτελέσει ένα σημαντικό ερέθισμα προς την αισθητική αναβάθμιση ιδεών και την εφαρμογή τους στην Ελλάδα. Κατω από το πρίσμα της λέξης «Μεταμορφώσεις» παρουσιάζουμε σε αυτό το πρώτο τεύχος, τα δύο πρώτα βραβεία του διαγωνισμού για το νέο κτίριο γραφείων του ΤΣΜΕΔΕ, και το ανακαινισμένο κτίριο της Ιονικής Τράπεζας στην Πάτρα.

Μέσα από την διαδικασία της μεταμόρφωσης ενός χώρου-τόπου στον χρόνο δημιουργείται φυ-

σικά μια διαστρωμάτωση αρχιτεκτονικών γεγονότων που άλλοτε δημιουργεί κάτι νέο, άλλοτε καλύπτει, άλλοτε αναδεικνύει και συχνά εντάσσει αυτό η μέρος αυτού που προϋπάρχει. Η εμπειρία μας κατά συνέπεια αφορά σε ευρύτερο επίπεδο οπτικά την σκηνογραφία μέσα στον χώρο-πόλη και πιο μεμονωμένα τους μικρο-χώρους μέσα στους οποίους κινούμαστε καθημερινά.

Στο ιστορικό οικόπεδο του ΤΣΜΕΔΕ, στην πλατεία Κλαυθμώνος, στην Αθήνα συμβαίνει μια σταδιακή μεταμόρφωση ενός χώρου με αρχαιολογικά ευρήματα, σε ένα κτίριο με νέες λειτουργίες, προσδιοριζόμενες από τις ανάγκες της εποχής μας. Η χρονολογική μεταμόρφωση του χώρου αυτού είναι εμφανής μέσα από τα προγραμματικά δεδομένα της διατήρησης, ανάδειξης, και προβολής των ευρημάτων μέσα στο κέλυφος ενός

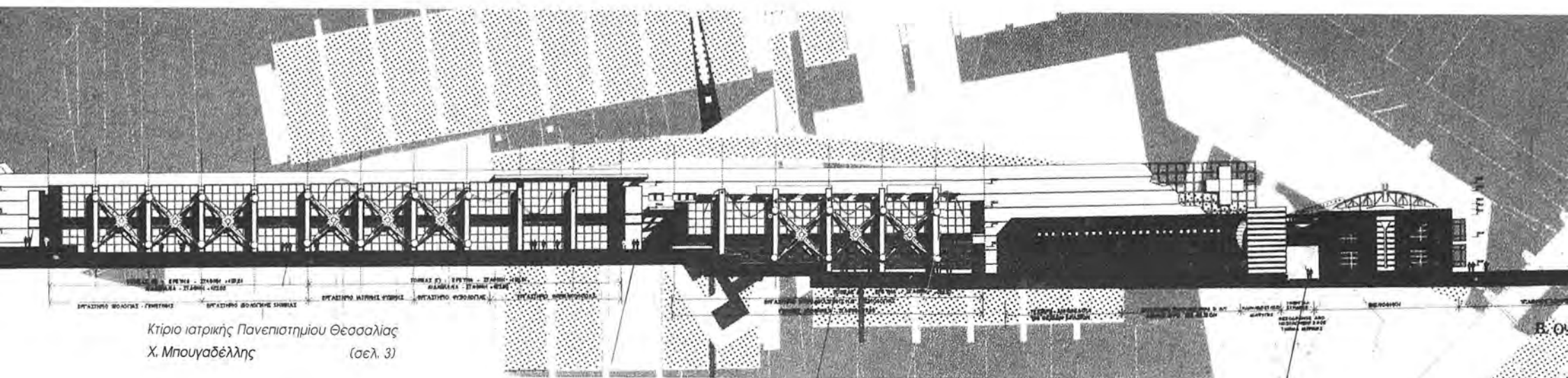
νέου κτιρίου-μουσείου. Τα δύο πρώτα βραβεία εκφράζουν δύο διαφορετικές μεταμορφώσεις στον χώρο αυτό.

Στην Πάτρα, το κτίριο που στεγάζεται η Ιονική Τράπεζα, διατηρείται στη ζωή για πάνω από μισό αιώνα. Οι χρήσεις του μεταλλάχθηκαν σταδιακά στο χρόνο, αντανakλώντας στην ταυτότητά του τα συμπτώματα των αλλαγών και εμπειριών του. Οι αρχιτέκτονες είχαν σκοπό όχι μόνο μία απλή ανακαίνιση του ιστορικού κτιρίου, αλλά και την επανεμφάνιση σε αυτό που υπολείπεται με την τεχνολογία του εικοστού αιώνα.

Μέσα από την επεξεργασία των θεμάτων που δημοσιεύουμε πολλές φορές αναρωτηθήκαμε αν τελικά η μεταμόρφωση σε ένα ιστορικό κτίριο ή σε ένα ιστορικό οικόπεδο είναι εφικτή, και κατά συνέπεια τι αποτέλεσμα μπορεί να έχει. Το κείμενο αυτό ερώτημα ελπίζουμε

να βρει απάντηση στις σελίδες που ακολουθούν.

Η φαντασία, ο οραματισμός, και η δημιουργία αποτέλεσαν τον ρυθμιστή της εξέλιξης των θεμάτων που δημοσιεύουμε σε αυτό το τεύχος. Κάτω από την σκληρή εμπορική πραγματικότητα που κυριαρχεί στις μέρες μας, με δεδομένο ότι ο ρόλος του αρχιτέκτονα κοινωνικά είναι πλέον παρεξηγημένος, κινδυνεύουμε να χάσουμε την πραγματική έννοια του τι σημαίνει αρχιτεκτονική πράξη. Οι δημιουργικοί μηχανισμοί του οράματος και της φαντασίας, χρειάζονται επειγόντως επαναφόρτιση. Οποιοσδήποτε και αν είναι οι εκάστοτε πραγματικότητες σε διαδικαστικό επίπεδο, η αρχιτεκτονική θα πρέπει να συνεχίσει να εξελίσσεται, σαν μία πράξη αλλαγής και επαναδημιουργίας.

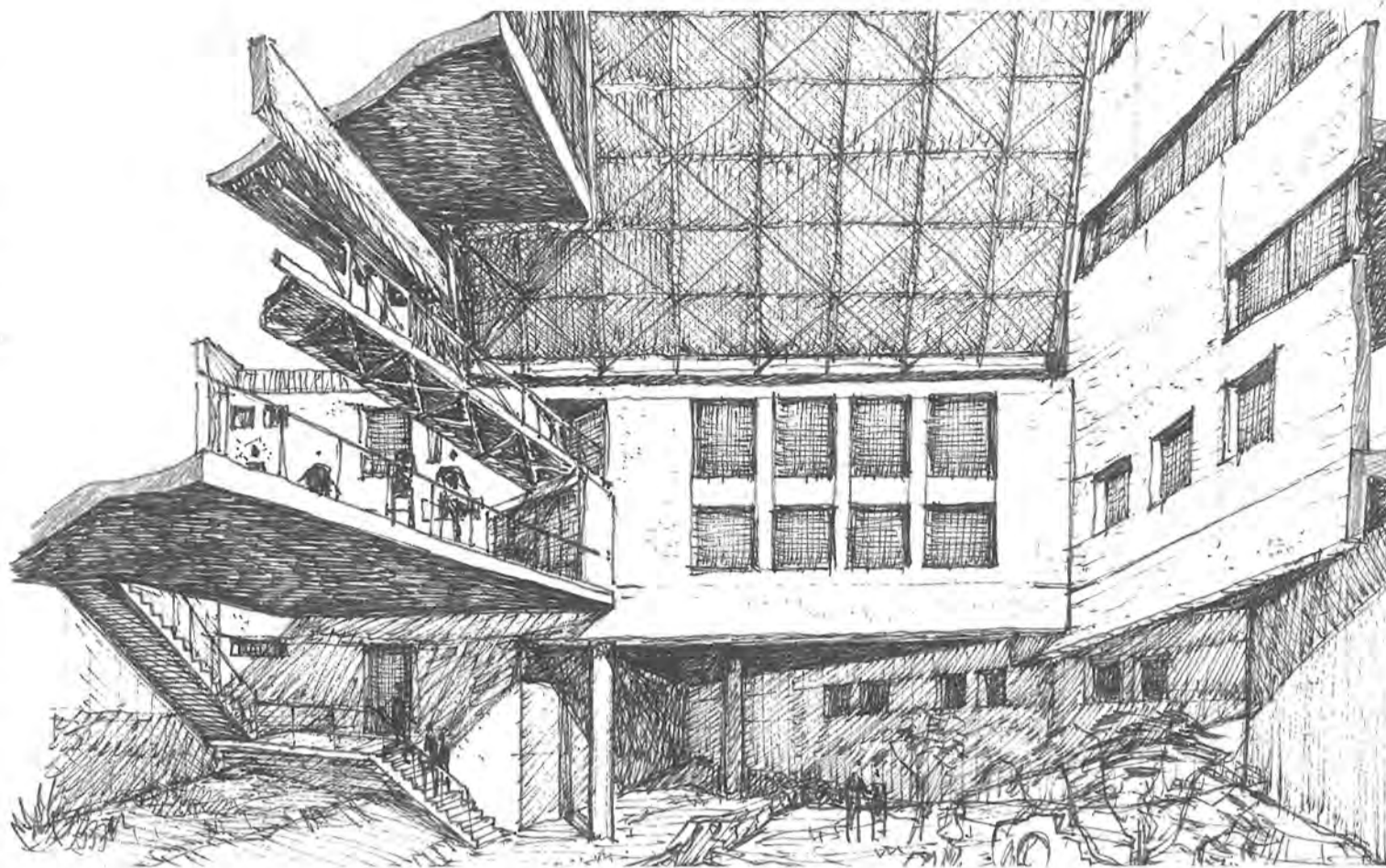
Κτίριο Ιατρικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
 Χ. Μπουγαδέλλης (σελ. 3)

στερεό σχήματος κύβου, το λοξό επίπεδο τον οριζόντιο άξονα AA, τον κατακόρυφο άξονα BB και επιμέρους στοιχεία μικροκλίμακας.

Με αυτά τα δεδομένα και την θέση του οικοπέδου που περιορίζει την όραση του κτιρίου προς μία κατεύθυνση, διαπιστώνουμε πως το πρόσωπο του κτιρίου αυτού προς τα έξω, είναι η όψη του προς την πλατεία Κλαυθμώνος.

Με ένα πρώτο αναλυτικό βλέμμα διακρίνονται τα στοιχεία που συνθέτουν και στιγματίζουν την όψη του. Πρώτον, ένα λοξό γυάλινο επίπεδο που προσδίδει οπτική φυγή προς τα έξω για τούς ευρισκόμενους μέσα στο κτίριο. Δεύτερον, ένα κατακόρυφο επίπεδο που υποδηλώνει τον όγκο του κτιρίου, και καλύπτει τους πιο ιδιωτικούς γραφειακούς χώρους στους τελευταίους ορόφους, και τέλος ένα οριζόντιο επίπεδο που μορφοποιείται σαν διάδρομος πρόσβασης του πεζού-χρήστη και διαπερνά την είσοδο διεισδύοντας μέσα στο κτίριο. Αυτά είναι τα κύρια συνθετικά στοιχεία που καθορίζουν την παρουσία του προς τα έξω. Άρα θα έλεγε κανείς και την προσωπικότητα του σαν δημόσιο κτίριο.

Διακρίνουμε κατά συνέπεια ότι το μνημειακό στοιχείο με αναφορές στην είσοδο-πύλη, συνδυάζεται με το ανθρωποκεντρικό

κάτοψη ισογείου

κάτοψη 1ου ορόφου

